

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/132/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4210208263
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4210208263.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobkyne: K. H., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko I. č.XX, XXX XX R., zastúpenej: Mgr. Elena Szabóová, advokátka so sídlom Hlavné námestie 7, 940 01 Nové Zámky, proti žalovanej: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 8. októbra 2020 č.k. 6C/222/2010-470, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V danej veci sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej náhrady škody v sume 2.433,18 eura a nemajetkovej ujmy v sume 36.500 eur s úrokom zo meškania vo výške 8,5 % ročne od 18.11.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania. V priebehu konania vzala žalobu v časti o zaplatenie sumy 953,91 eura s príslušenstvom späť a žiadala v tejto časti konanie zastaviť. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom zo dňa 27. septembra 2016 č.k. 6C/222/2010-177, konanie v časti o zaplatenie sumy 953,91 eura uplatnenej titulom náhrady škody zastavil. V ostatnej časti žalobu zamietol. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 28. marca 2018 č.k. 25Co/138/2017-255 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 953,91 eura uplatnenej titulom náhrady škody zastavil. V ostatnej časti žalobu zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 1.479,27 eura s príslušenstvom, nemajetkovej ujmy vo výške 36.500 eur s príslušenstvom. Žalovanej priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 1 písm. a), c), § 2, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

2.2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa si, po čiastočnom späťvzatí, uplatnila nárok na náhradu škody v sume 1.479,27 eura a nemajetkovej ujmy v sume 36.500 eur na základe rozhodnutia súdu v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 6C/91/2002, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, právoplatným dňa 14.06.2007. Žalobkyňa bola uvedenými rozhodnutiami zaviazaná zaplatiť X. sumu 12.563,- Sk s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Následné dovolanie žalobkyne Najvyšší súd SR odmietol. Žalobkyňa doručila žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, ale žalovaná nárok neuspokojila dôvodiac nesplnením zákonných predpokladov.

2.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prejednávanom prípade nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky podľa § 5 a § 6 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže zo strany žalobkyne nebolo preukázané, že právoplatné rozhodnutie súdu bolo zrušené respektíve zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Okresný súd vo veci sp.zn. 6C/91/2002 rozhodol rozhodnutím, ktoré bolo zmenené navýšením priznanej sumy zo strany Krajského súdu v Nitre a následne NS SR rozhodol o odmietnutí dovolania v konaní sp.zn. 1Cdo 48/2008. Ani v jednom konaní nedošlo k zmene alebo zrušeniu právoplatného rozhodnutia súdu. Žalobkyňa vo veci podala aj návrh na obnovu konania, ktoré konanie bolo vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 8C/209/2009 s tým, že súd zamietol návrh na obnovu konania sp.zn. 6C/91/2002, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.10.2011 v spojení s uznesením KS NR.

2.4. Súd prvej inštancie uviedol, že zákon nedefinuje čo sa rozumie pod pojmom „nesprávny úradný postup“. Nesprávnym úradným postupom však je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Splnenie podmienok zodpovednosti za škodu musí preukázať poškodený, ktorý v súdnom konaní znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

2.5. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a spoľahlivo nepreukázala vznik konkrétnej nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s namietaným nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, ktoré nastali po nezákonnom rozhodnutí a v dôsledku nesprávneho úradného postupu v živote žalobkyne s poukazom na jej postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne. Žalobkyňa nepreukázala porušenie práva a neunesla dôkazné bremeno, že nemajetková ujma jej vznikla a že na jej uspokojenie nie je postačujúcim zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva, ospravedlnenie resp. iné formy satisfakcie. Žalobkyňa nepreukázala zníženie resp. aspoň zmenu jej spoločenskej angažovanosti sa na verejnosti v dôsledku vedenia súdneho konania na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 6C/91/2002.

2.6. Súd prvej inštancie konštatoval, že nie je kompetentný preskúmať súdne konanie vedené pod sp.zn. 6C/91/2002 ani z hľadiska existencie prietahov v konaní pred súdom. K tomu poukázal na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 (zákon č. 412/1012 Z.z.). Dospel k záveru, že z uvedeného vyplýva oprávnenie všeobecného súdu pristúpiť k priznaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prietahov v konaní bolo právoplatne rozhodnuté v inom konaní, a to buď v rámci disciplinárneho konania, v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva, alebo v konaní pred Ústavným súdom SR. Konštatoval, že žalobkyňa v konaní nepreukázala splnenie zákonných podmienok na priznanie uvedeného nároku a to, že došlo ku konštatovaniu nesprávnosti úradného postupu zo strany súdu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. aplikoval s poukazom na prechodné a záverečné ustanovenia, v ktorých nie je explicitne upravená ani vylúčená aplikácia citovaného ustanovenia zákona. Navyše aj bez tejto úpravy platilo, že bolo objektívne vylúčené, aby všeobecné súdy mohli rozhodnúť o vlastnom nesprávnom postupe ak sa tohto dopustili okresné súdy a už vonkoncom bolo vylúčené, aby všeobecné súdy posudzovali postup súdov vyššieho stupňa (krajského súdu, Najvyššieho súdu).

2.7. K námietkam žalobkyne, podľa ktorých v konaní sp.zn. 6C/91/2002 bola žaloba podaná na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak súdy rozhodovali o peňažnom plnení podľa § 123 Občianskeho zákonníka nad rámec žaloby v rozpore § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka s právami väčšinovej spoluvlastníčky, súd prvej inštancie uviedol, že súdy v občianskoprávnom konaní nie sú viazané právnou kvalifikáciou podanej žaloby, len uplatnenou sumou na zaplatenie a skutkovými okolnosťami za účelom zabezpečenia nezameniteľnosti nároku, o ktorom súd právoplatne rozhodol. Nevyhovelo podanej žalobe ani na základe tvrdenia žalobkyne, že ak súd nerozhodol v lehote, ktorá predstavuje tzv. priemernú

dĺžku súdneho konania, došlo tým k nesprávnemu úradnému postupu. Konštatoval, že ukazovateľ akým je priemerná dĺžka súdneho konania, predstavuje len štatistický ukazovateľ bez zohľadnenia tzv. testu závažnosti v zmysle Nálezu ÚS SR 49/01, podľa ktorého platí, že rýchlosť a účinnosť každého súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, ako aj právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, a mala by zodpovedať povahe náročnosti veci. Preto na tomto štatistickom ukazovateli nie je možné prijať zovšeobecňujúci záver o nesprávnom úradnom postupe.

2.8. Vo vzťahu k namietanej nemajetnosti žalobkyne súd prvej inštancie uviedol, že zo svojej rozhodovacej činnosti v iných konaniach a z katastrálneho portálu zistil, že žalobkyňa je vlastníčkou, resp. podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v rôznych pomeroch v okrese J., v obci a katastrálnom území R., a to pozemkov zapísaných na listoch vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, ako aj garáže a rodinného domu, kde sama je vlastníčkou v pomere 1/4 k celku po tom, čo darovacou zmluvou z 30.03.2007 svojej dcére darovala podiel v pomere 2/6 z celku. Tieto skutočnosti svedčia tomu, že nejde o nemajetnú osobu, ale o osobu primerane zabezpečenú nehnuteľnosťami, ktoré nehnuteľnosti využíva či už pre svoje potreby, resp. prenecháva na užívanie iným, môžu jej vytvoriť určitý zdroj príjmu. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že mu je známe, že žalobkyňa je zabezpečená pravidelným príjmom, dlhodobou, cca od 01.12.1996, z invalidného dôchodku, a t.č. už zo starobného dôchodku. Nesúhlasil, že prebiehajúce súdne konania, vedené na tomto súde, majú spôsobiť radikálne zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne, nakoľko už v minulosti, od 01.12.1996, t.j. pred zahájením súdneho konania 6C/91/02 (ktoré bolo zahájené dňa 15.03.2002) bola poberateľkou invalidného dôchodku. O celkovej zdravotnej fyzickej, aj psychickej dispozícii žalobkyne svedčí skutočnosť, že žalobkyňa so svojou rodinou (aj s manželom) do súčasnosti viedli, resp. vedú väčšie množstvo súdnych konaní, ktoré skutočnosti sú známe senátu 7C OS KN z jeho spisu 7C/234/2007 s dôrazom na č. I. 199-200 súdneho spisu, a rovnako z odpovede predsedu OS KN zo dňa 20.03.2017 Ústavnému súdu SR, z ktorej odpovede možno mať za to, že takéto množstvo súdnych konaní už naplnia kritérium zneužitia práva na prístup k súdu. K tomu poukázal na rozhodnutie NS ČR 30 Cdo 2681/2014. Vo vzťahu k námietke žalobkyne, podľa ktorej súdy im nedoručovali všetky listiny, v potrebnom počte, ktoré boli založené do súdneho spisu, resp. ktoré zákon určuje na doručenie žalovanej v pôvodnom konaní, a preto bola nútená periodicky sa dostavovať do infocentra okresného súdu, uviedol, že ide výlučne o všeobecné tvrdenie, ktoré vylučuje konfrontáciu - overenie tohto tvrdenia zo strany súdu, ktoré konkrétne listiny (označením listín, číslo listu spisu, resp. akokoľvek inak identifikované listiny) sa im nedoručili.

2.9. S poukazom na rozhodnutie NS SR 1 Cdo 92/2011, podľa ktorého súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať absolútne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, súd prvej inštancie uviedol, že v konaní vykonal všetky dôkazy navrhnuté účastníkmi, žiadny návrh na doplnenie dokazovania nebol zo strany účastníkov konania uplatnený, a ktoré dôkazy považoval za potrebné tie v tomto písomnom vyhotovení rozsudku aj vyhodnotil.

2.10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 251, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalovanej strane priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu z dôvodu, že žaloba bola v plnom rozsahu zamietnutá.

3.1. Žalobkyňa podala v zákonnej lehote odvolanie a navrhovala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal jej náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Dôvodila odvolacími dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 a v § 366 CSP.

3.2. Odvolateľka zopakovala svoju argumentáciu z konania pred súdom prvej inštancie, podľa ktorej v konaní sp.zn. 6C/91/2002 bola pripustená žaloba proti nej za bezdôvodné obohatenie, avšak súdy bez akejkoľvek pozornosti alebo objasnenia konali následne podľa § 123 OZ ignorujúc skutkový stav, ktorý jej vyplýval z § 139 ods. 2 OZ ako práva väčšinového spoluvlastníka. Tvrdila, že to predstavovalo nesprávny úradný postup, následky ktorého sú zakotvené v zákone č. 514/2003 Z.z. a v čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Namietala, že išlo o nesprávnu aplikáciu práva na zistený skutkový stav. K tomu poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 277/2009 a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. mája 2000 sp.zn. 2 Cdo 141/99. Tvrdila, že neužívala a neužíva predmetné nehnuteľnosti v celosti, iba ich udržiavala a udržiava do skončenia súdneho konania 5C/7/1999 o vysporiadaní podielového spoluvlastníctva vedeného na Okresnom súde v Komárne. Na udržiavanie nehnuteľností vynakladala potrebné finančné prostriedky a plnenie v podobe výkonov (fyzická práca).

3.3. Žalobkyňa v odvolaní ďalej tvrdila, že jej žaloba nemohla obsahovať náležitosti, ktoré vyplývali z neskôr prijatého zákona č. 412/2012 Z.z. (účinného od 1.1.2013), na ktoré súd prvej inštancie prihliadol (bod 53 a iné odôvodnenia). Keďže súd prvej inštancie na vec aplikoval právny predpis, ktorý v čase vzniku škody neexistoval, a namietal nesplnenie podmienok, ktoré v čase podania žaloby pre uplatnenie

nároku zákon poškodenému neukladal, definované v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu a porušeniu princípov právneho štátu. K tomu poukázala na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 570/2017 a tvrdila, že súd prvej inštancie mal posúdiť uplatnený nárok podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (pred novelou vnesenou zákonom č. 412/2012 Z.z. účinnou od 1.1.2013).

3.4. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že postup súdu prvej inštancie bol diskriminačný a nezabezpečoval rovnosť v konaní a rovnosť zbraní, keďže sa nezaoberal konkrétnym prípadom žaloby o náhradu škody z nesprávneho úradného postupu v konaní sp.zn. 6C/91/2002 podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale ho zovšeobecňoval a paušalizoval, prevažne citoval zákonné ustanovenia priaznivé pre žalovanú stranu, a vo vzťahu k žalobkyni vykonal výklad zákonných ustanovení v rozpore s ich znením, resp. ich aplikoval nad rámec žaloby (bod 41 a 45. odôvodnenia). Pokiaľ súd prvej inštancie argumentoval ustanoveniami týkajúcimi sa nezákonného rozhodnutia, hoci predmetom žaloby je nesprávny úradný postup, nemal zrejme, o čom vlastne koná a rozhoduje. Navyše prevzal tvrdenia žalovanej, ktoré skutkovému stavu nezodpovedajú (bod 7 odôvodnenia).

3.5. Odvolateľka namietala, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na tvrdeniach žalovanej, ktoré si osvojil, čoho dôkazom boli opakované slovné spojenia: „žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno“. Tvrdila, že svojim rozhodnutím súd prvej inštancie aj žalovaná, ako riadiaci orgán súdov, schvaľujú preukázanú existenciu priesťahov v konaní zodpovedajúcu definícii nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Tvrdila, že súd prvej inštancie priesťahy v konaní používa na odôvodnenie neopodstatnenosti aj ostatných uplatnených nárokov nemajetkovej ujmy (bod 52 a nasl.), čo je v právnom štáte je neudržateľné a nezlučiteľné s § 6, § 100 ods. 1 a § 114 ods. 1 OSP. Keďže požiadala o predbežné prerokovanie zákonom predpokladaným spôsobom a uplatnila svoj nárok žalobou (s uvedením výšky náhrady škody a označením orgánu verejnej moci), naplnila zákonom prezumovaný predpoklad prejednávania žaloby. V konaní preukázala výšku škody, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval okrem iného v nedodržaní povinností súdu vyžadovať od účastníka, aby predkladal (v konaní sp.zn. 6C/91/2002) vyjadrenia a listinné dôkazy v potrebnom počte vyhotovení. V odôvodnení nenašla odpoveď na to, z akého dôvodu považuje súd nedodržanie tejto zákonnej povinnosti (§ 42 ods. 3 OSP) za správny úradný postup. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 233/2010 z 06.05.2010, na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 570/2017 z 07.08.2018. Tvrdila, že pokiaľ Najvyšší súd dovolanie odmietol, znamená to, že nemal splnené podmienky na konanie, teda nemal možnosť ani právo vysloviť svoj názor v žiadnej otázke týkajúcej sa merita veci.

3.6. Žalobkyňa v odvolaní ďalej namietala, že konanie, pri ktorom o uplatnených nárokoch na náhradu škody z činnosti súdov rozhoduje súd toho istého stupňa resp. ten istý súd, a žalovaná je v zastúpení nadriadeným orgánom súdov a sudcov, od ktorého sú súdy závislé funkčne, finančne a nepísanými pokynmi, je na európskej úrovni neobhájiteľné pre základný rozpor s demokratickými princípmi. Nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je súd, ktorému sa nesprávny úradný postup vytýka.

3.7. K bodu 57. odôvodnenia žalobkyňa v odvolaní tvrdila, že vo vzťahu k jej osobe a jej rodine sa jedná o ohýbanie práva, pritom ani v danom a ani v inom prípade nie sú žalovanými konkrétne osoby či už je to S.. O. R. alebo S.. O. N., ale I. republika, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR. Počet súdnych podaní teda nepochybne súvisí od kvality rozhodovania nielen Okresného súdu v Komárne, ale aj iných súdov bez ohľadu na inštančnosť, čoho dôkazom je napadnuté nesprávne a svojvoľné rozhodnutie súdu s nepresvedčivým odôvodnením, ktoré je v rozpore aj so zákonnými požiadavkami náležitostí rozhodnutí podľa § 220 CSP.

3.8. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že pri posudzovaní žalovaného nároku v časti nemajetkovej ujmy vychádzal súd prvej inštancie z toho, že nebola verejne činná, a spoločensky angažovaná. Jej vysvetlenia k nemajetkovej ujme žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Tvrdila, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR sú vo vzťahu k porušeniu základných práv zaraďované aj pocity bezmocnosti, nedomoženia sa práva, nerovnosti, a to aj tie, ktoré sú spôsobené priesťahmi, a to aj u účastníkov konania zdravých a nie verejne činných. Preto odôvodnenie o poberaní invalidného dôchodku ako zdroja pravidelného príjmu nie je pre posúdenie nároku uplatneného podľa zákona 514/2003 Z.z. podstatné. Keďže na určenie výšky nemajetkovej ujmy neexistuje žiadny právny predpis, mali by byť odôvodnenou úvahou súdu. Výška nemajetkovej ujmy bola určená v nadväznosti na judikatúru NS SR vo vzťahu k porušeniu porovnateľných práv, a okrem judikatúry Ústavného súdu SR a ESLP neexistuje žiadne meradlo, ktorým by bolo možné oceniť porušenie označených práv tak, ako ich uviedla žalobkyňa vo svojej žalobe. Preto súd prvej inštancie mal postupovať v súlade s § 151 ods. 1 a § 193 CSP a obdobne ako v prípadoch jednotlivých sťažností postupuje ÚS SR a ESLP. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol,

že nepreukázala splnenie základných podmienok na priznanie uplatnených nárokov, nekonkretizoval, v čom toto nesplnenie resp. nepreukázanie vidí, a prečo postup v „základnom konaní“ orgánu verejnej moci považuje za správny. Poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, čl. 12 ods. 1, 2, 4, čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3.9. Žalobkyňa v odvolaní tiež tvrdila, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá zákonnému ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP, keďže súd prvej inštancie nevysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, a ani nevysvetlil, prečo aplikoval právny predpis retroaktívne a prečo nevyhovel návrhu žalobkyne postúpiť vec na zaujatie stanoviska v konkrétnej právnej otázke Ústavnému súdu SR. Nevysvetlil ako sa vysporiadal s postupom súdov, ktorý žalobkyňa namietala ako nesprávny. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými jej podstatnými argumentami. Preto namietala, že rozhodnutie je nesprávne, nezákonné, vychádzajúce z nesprávne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia, z časti aj nepreskúmateľné a v rozpore s judikatúrou v porovnateľných prípadoch, s medzinárodnými dohovormi o základných právach, ktorými je I. republika viazaná.

4. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadрила.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania v podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8.1. Žalovaná v odvolaní namietala vadu konania spočívajúcu v tom, že napadnuté rozhodnutie je nesprávne, nezákonné a z časti aj nepreskúmateľné. Tvrdila, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá zákonnému ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP, keďže súd prvej inštancie nevysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, a ani nevysvetlil, prečo aplikoval právny predpis retroaktívne a prečo nevyhovel návrhu žalobkyne postúpiť vec na zaujatie stanoviska v konkrétnej právnej otázke Ústavnému súdu SR. Nevysvetlil ako sa vysporiadal s postupom súdov, ktorý žalobkyňa namietala ako nesprávny a nevysporiadal so všetkými jej podstatnými argumentami, s judikatúrou v porovnateľných prípadoch, s medzinárodnými dohovormi o základných právach, ktorými je I. republika viazaná. Odvolací súd preto, predtým ako preskúmal napadnutý rozsudok, skúmal, či súd prvej inštancie konanie zaťažil namietanou vadou konania.

8.2. Vada konania vymedzená v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Požiadavky na riadne zdôvodnenie rozsudku súdu stanovuje ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa neho v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami,

resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvodené. V danej veci súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, čoho sa žalobkyňa domáhala a z akých dôvodov. Uviedol tiež, ako sa k veci vyjadřila žalovaná, a aké skutočnosti tvrdili strany sporu, respektíve ich zástupcovia na pojednávaní. Vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V rámci právneho posúdenia citoval ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých vec právne posúdil. Odvolací súd nezistil namietanú vadu konania, pre ktorú by bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, preto pristúpil k meritórnemu prejednaníu veci.

9.1. V danej veci sa žalobkyňa domáhala náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp.zn. 6C/91/2002, v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 5Co/301/2006 a v konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp.zn. 1Cdo/48/2008. Tvrdila, že vo veci sa rozhodovalo o peňažnom plnení bez podaného návrhu, súdy nevykonali ďalšie dôkazy, pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení, nebolo nerozhodnuté o jej vzájomnom návrhu. Tieto nedostatky neboli odstránené ani pri využití riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov. Podľa zákona č. 514/2003 Z.z. žiadala priznať skutočnú škodu 2.433,18 eura a nemajetkovú ujmu 36.500 eur s úrokom z omeškania. V priebehu konania vzala žalobu v časti o zaplataenie sumy 953,91 eura s príslušenstvom späť a žiadala v tejto časti konanie zastaviť.

9.2. Žalovaná žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uplatnila si náhradu trov konania.

9.3. Súd prvej inštancie konanie v časti o zaplataenie sumy 953,91 eura uplatnenej titulom náhrady škody zastavil. V ostatnej časti žalobu zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 1.479,27 eura s príslušenstvom, nemajetkovej ujmy vo výške 36.500 eur s príslušenstvom. Žalovanej priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Na odvolanie žalobkyne bola zamietajúca časť rozsudku a výrok o trovách konania predmetnom skúmania odvolacieho súdu.

10. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

11. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

12. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

13. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

15. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

16. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v danej veci neaplikoval ustanovenia § 9 ods. 1, 2 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012. Preto postupoval podľa § 382 CSP a prípisom zo dňa 21.07.2021 vyzval strany sporu, aby sa vyjadřili k možnému použitiu uvedených ustanovení, z dôvodu, že tieto ustanovenia všeobecne záväzného predpisu v doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a pre rozhodnutie je ich aplikácia rozhodujúca. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení uviedla, že súhlasí s použitím § 9 ods. 1, 2 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012. Žalovaná sa písomne nevyjadřila.

17.1. Odvolací súd posudzujúc prejednanú vec z hľadiska ustanovení § 9 ods. 1, 2 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., v znení účinnom do 31.12.2012, preskúmal rozsudok v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, ale z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver. Z hľadiska skutkového stavu mal súd prvej inštancie preukázané, že rozhodnutie súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 6C/91/2002, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, sa stalo právoplatným. Konanie sp.zn. 6C/91/2002 začalo 15.03.2002 a bolo právoplatne skončené dňa 14.06.2007. Následné dovolanie žalobkyne Najvyšší súd SR odmietol. Ďalej mal preukázané, že žalobkyňa doručila žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Žalovaná nárok žalobkyne neuspokojila dôvodiac nesplnením zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s namietaným nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom. Navyše dospel k záveru, že nie je kompetentný preskúmať súdne konanie vedené pod sp.zn. 6C/91/2002 ani z hľadiska existencie prieťahov v konaní pred súdom. Pritom aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, ktoré oprávňuje všeobecný súd pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prieťahov v konaní bolo právoplatne rozhodnuté v inom konaní, a to buď v rámci disciplinárneho konania, v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva, alebo v konaní pred Ústavným súdom SR, čo žalobkyňa nepreukázala. Dodal však, že aj bez tejto úpravy bolo objektívne vylúčené, aby všeobecné súdy mohli rozhodnúť o vlastnom nesprávnom postupe ak sa tohto dopustili okresné súdy a už vonkoncom bolo vylúčené, aby všeobecné súdy posudzovali postup súdov vyššieho stupňa (krajského súdu, Najvyššieho súdu).

17.2. Odvolací súd nezdieľa právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého nie je kompetentný preskúmať súdne konanie vedené pod sp.zn. 6C/91/2002 z hľadiska existencie prieťahov v konaní pred súdom podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013. V tomto smere treba prisvedčiť žalovanej, že v danej veci nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré v čase uplatnenia nároku žalobkyne neboli účinné. Odvolací súd však považuje za potrebné uviesť, že ani za účinnosti ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012 nebol konajúci súd oprávnený hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, keďže by to znamenalo záver, ktorý by viedol k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu o náhradu škody podľa uvedeného zákona je na prvej inštancii v zásade okresný súd, avšak porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov môže aj súd vyššej inštancie (krajský súd, Najvyšší súd SR). Z uvedených dôvodov existenciu prieťahov v súdnom konaní môže konštatovať len Ústavný súd SR. A to nielen za účinnosti § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení od 01.01.2013, ale rovnako aj za jeho účinnosti v znení do 31.12.2012. Novela prijatá zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013 len reagovala na právny stav, podľa ktorého už existovala možnosť domáhať sa ochrany práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či bolo alebo nebolo porušené jeho právo na prerokovanie bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, bol aj pred účinnosťou zákona č. 412/2012 Z.z. kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR.

17.3. Odvolací súd však, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala vznik škody ani vznik nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Komárno vo veci vedenej pod sp.zn. 6C/91/2002. Uplatnená škoda mala spočívať v tom, že súd nedoručoval žalobkyňi všetky listiny, ktoré boli založené do súdneho spisu, preto bola nútená periodicky sa dostavovať do infocentra okresného súdu a na vlastné náklady vyhotovovať kópie podaní a listinných dôkazov. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý k takto špecifikovanej škode uviedol, že išlo o všeobecné tvrdenie, ktoré vylučovalo overenie súdom, ktoré konkrétne listiny (označením listiny, čísla listu spisu, či inak identifikované listiny) žalovanej neboli doručené. Nemajetková ujma mala spočívať v tom, že súdne konanie sp.zn. 6C/91/2002 vedené v rozsahu 4 rokov bolo v rozpore s priemernou dĺžkou súdneho konania. K uvedenému nároku odvolací súd poukazuje na bod 17.2. a z dôvodov tam uvedených dodáva, že súd prvej inštancie nebol oprávnený podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, skúmať, či bolo alebo nebolo porušené právo žalobkyne na prerokovanie bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a existenciu prieťahov v súdnom konaní mohol konštatovať len Ústavný súd SR. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdil. Rovnako správny bol aj výrok o trovách konania, keďže žalovaná bola v konaní pred súdom prvej inštancie plne úspešná.

18. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti odvolací súd dodáva, že v nadväznosti na čl. 48 ods. 2 a čl. 127 ods. 1 Ústavy SR je zákon č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003/Z.z. (v znení pred 31.2.2012 aj po 01.01.2013), vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku. Pokiaľ nesprávny úradný postup spočíva v porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ich existenciu v súdnom konaní je kompetentný konštatovať len Ústavný súd SR (podrobnejšie bod 17.2.).

19.1. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalobkyne v odvolaní. K namietanou vadou konania sa odvolací súd zaoberal v bode 8., na ktorý poukazuje.

19.2. S argumentáciou odvolateľky, podľa ktorej v konaní sp.zn. 6C/91/2002 bola pripustená žaloba proti nej za bezdôvodné obohatenie, avšak súdy bez akejkoľvek pozornosti alebo objasnenia konali následne podľa § 123 OZ ignorujúc skutkový stav, ktorý jej vyplýval z § 139 ods. 2 OZ ako práva väčšinového spoluvlastníka, čo malo predstavovať nesprávny úradný postup, sa odvolací súd nestotožnil. Zhodne so súdom prvej inštancie (bod 56. napadnutého rozhodnutia) uvádza, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní súkromnoprávných sporov nie sú viazané právnou kvalifikáciou, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Strany sporu sú povinné uviesť len rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriadiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 277/2009 a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. mája 2000 sp.zn. 2 Cdo 141/99 a tvrdila, že neužívala a neužíva predmetné nehnuteľnosti v celosti, iba ich udržiavala a udržiava do skončenia súdneho konania 5C/7/1999 o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva vedeného na Okresnom súde v Komárne, citované rozhodnutia na danú vec nedopadajú, keďže uvedené tvrdenia žalobkyne boli v prejednávaní veci o náhradu škody bezpredmetné a týkali sa konania sp.zn. 6C/91/2002.

19.3. Hoci odvolací súd nespochybňuje námietku žalobkyne voči aplikácii § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, dodáva, že uvedený právny záver nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že nie je kompetentný preskúmať konanie sp.zn. 6C/91/2002 z hľadiska prejedania veci bez zbytočných prietahov (podrobnejšie bod 17.2.). Odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani námietky žalobkyne, podľa ktorých bol postup súdu prvej inštancie diskriminačný a nezabezpečoval rovnosť v konaní a rovnosť zbraní, keďže sa nezaoberal konkrétnym prípadom žaloby o náhradu škody z nesprávneho úradného postupu v konaní sp.zn.

6C/91/2002 podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale ho zovšeobecňoval a paušalizoval, prevažne citoval zákonné ustanovenia priaznivé pre žalovanú stranu, a vo vzťahu k žalobkyni vykonal výklad zákonných ustanovení v rozpore s ich znením, resp. ich aplikoval nad rámec žaloby (bod 41 a 45. odôvodnenia). V tomto smere boli nedostatočne konkrétne práve námietky žalobkyne a odvolací súd na ich základe nevedel preskúmať v čom žalobkyňa považovala postup súdu prvej inštancie za nesprávny. Hoci sa odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením žalobkyne o nadbytočnosti argumentácie súdu prvej inštancie vo vzťahu k nezákonnému rozhodnutiu, považuje však za potrebné dodať, že uvedené nemalo žiadny vplyv na vecnú správnosť napadnutej časti rozhodnutia.

19.4. Odvolateľka namietala, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na tvrdeniach žalovanej, ktoré si osvojil, čoho dôkazom boli opakované slovné spojenia v odôvodnení napadnutého rozsudku: „žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno”. Tvrdila, že svojim rozhodnutím súd prvej inštancie aj žalovaná, ako riadiaci orgán súdov, schvaľujú preukázanú existenciu prieťahov v konaní zodpovedajúcu definícií nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Odvolací súd uvedené námietky a tvrdenia nepovažoval za dôvodné, keďže okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. V tomto smere nebolo rozhodujúce, že žalobkyňa požiadala žalovanú o predbežné prerokovanie a uplatnila svoj nárok žalobou. Uvedené skutočnosti mali za následok, že súd prvej inštancie žalobu prejednal. Úspech žalobkyne v spore však bol závislý od splnenia zákonných predpokladov zodpovednosti štátu, ktorými bol nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, ktorý nesprávny úradný postup Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp.zn. 6C/91/2002 nemal preukázaný. A to ani vo vzťahu ku škode spôsobenej nedoručovaním podaní a listín žalobkyňou bližšie nešpecifikovaných, a ani vo vzťahu k nemajetkovej ujme v súvislosti s neprejednaním veci bez zbytočných prieťahov. K tvrdeniu žalobkyne, že v odôvodnení nenašla odpoveď na to, z akého dôvodu považuje súd nedodržanie tejto zákonnej povinnosti (§ 42 ods. 3 OSP) za správny úradný postup, odvolací súd poukazuje na bod 57. posledná veta rozsudku súdu prvej inštancie.

19.5. Odvolací súd nespochybňuje, že prioritovaným orgánom s právomocou poskytovať súdnu ochranu je nezávislý a nestranný súd. Hoci je súd subjektom poskytujúcim ochranu subjektívnych práv, konkrétny spor prejednáva a rozhoduje sudca. Pritom platí, že konkrétny spor má prejednávať a rozhodovať nezávislý a nestranný sudca príslušného súdu, ktorý sa v priebehu konania, bez zákonného dôvodu, nemôže meniť. Nezávislosť súdu a sudcu znamená, že iné orgány verejnej moci nemajú oprávnenie do rozhodovacej činnosti súdu a sudcu zasahovať. Na druhej strane právo na nestranný súd zahŕňa požiadavku, aby konkrétny spor bol prerokovaný a rozhodnutý nezaujato, bez nadfŕžania jednej zo sporových strán, boli objektívne posúdené všetky skutkové okolnosti podstatné pre rozhodnutie a aby strany sporu mali rovnaké príležitosti na uplatnenie svojich práv. V danej veci žalobkyňa v odvolaní namietala, že nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je súd, ktorému sa nesprávny úradný postup vytyka. Z obsahu spisu však nevyplýva, že podala návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, ktorý umožňuje z výnimočných dôvodov vec prikázať inému, ako príslušnému súdu. Rovnako z obsahu spisu nevyplýva, že žalobkyňa uplatnila námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcemu sudcovi. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval námietku žalobkyne za dôvodnú.

19.6. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala, že pri posudzovaní žalovaného nároku v časti nemajetkovej ujmy vychádzal súd prvej inštancie z toho, že nebola verejne činná, a spoločensky angažovaná a jej vysvetlenia k nemajetkovej ujme žiadnym spôsobom nevyhodnotil, s uvedenou námietkou sa odvolací súd nezaoberal. V časti o priznanie nemajetkovej ujmy je základným predpokladom konštatovanie porušenia práva, v danej veci konštatovanie, že došlo k namietanému neprávnomu úradnému postupu. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala vznik škody ani vznik nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Komárno vo veci vedenej pod sp.zn. 6C/91/2002, bolo nadbytočné, že sa zaoberal spoločenským postavením a majetkovými pomermi žalobkyne.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).